

Upinzani wa Bemba dhidi ya utawala wa Uingereza

By SW - Melkisedeck Shine · August 30, 2023

Hadithi za Kusisimua za Matukio ya Kweli ya Kihistoria

?? Mnamo mwaka wa 1890, Uingereza ilianzisha utawala wake kwenye eneo la Bemba, lililoko katika sasa Jamhuri ya Zambia. Hii ilikuwa sehemu muhimu ya mkakati wa Uingereza kudhibiti rasilimali na kusimamia biashara katika eneo la Afrika ya Kusini. Hata hivyo, utawala huu wa kikoloni haukupokewa vizuri na watu wa kabila la Bemba, ambao walijaribu kupinga ukoloni huu kupitia upinzani wa kijeshi na kisiasa.

Katika miaka ya 1920, kiongozi wa kabila la Bemba, Paramount Chief Mwamba, aliongoza upinzani mkubwa dhidi ya utawala wa Uingereza. Alitambua kuwa uhuru na utambulisho wa kabila lake unakabiliwa na hatari kutokana na ukoloni. Aliwahamasisha watu wake kujiandaa kwa vita ya kujitolea, ambayo ilikuwa hatua muhimu kuelekea kupinga utawala wa Uingereza.

Mwaka wa 1928, watu wa Bemba waliongozwa na Paramount Chief Mwamba walifanya maandamano makubwa kupinga sera za ukoloni na kudai haki zao za kijamii na kisiasa. Maandamano haya yalikuwa ya amani na yalifanyika kwa ushirikiano mkubwa kutoka kwa jamii nzima ya Bemba. Wanawake, wanaume na watoto walishiriki katika maandamano haya, wakiimba nyimbo za ukombozi na kubeba mabango yaliyokuwa yameandikwa kwa lugha ya Bemba, yaliyotaka uhuru na haki.

Hata hivyo, utawala wa Uingereza haukutaka kusikiliza madai ya watu wa Bemba na badala yake, waliendelea kuwanyanyasa na kuwabagua. Serikali ya Uingereza ilijaribu kudhibiti upinzani huu kwa kutumia nguvu na udhalilishaji. Hata hivyo, watu wa Bemba hawakukata tamaa na waliendelea kupigania uhuru wao.

Katika miaka ya 1940, kiongozi mwingine maarufu wa upinzani dhidi ya utawala wa Uingereza alijitokeza. Harry Nkumbula, kiongozi wa chama cha Northern Rhodesia African National Congress (ANC), aliongoza harakati za kisiasa na kisheria kupigania uhuru wa Bemba na watu wengine wa Zambia. Alijulikana kwa hotuba zake za kuisisimua na kusimama imara katika kupigania haki za watu wake.

Mwaka wa 1953, serikali ya Uingereza ilitangaza kuunda Baraza la Umoja wa Taifa (NAC), ambalo lilikuwa na wajumbe kutoka makabila mbalimbali ya Zambia. Lengo la baraza hili lilikuwa kuleta umoja na kushirikiana kati ya makabila tofauti nchini humo. Hata hivyo, watu wa Bemba waliona kuwa baraza hili halikutoa nafasi ya kutosha kwa maslahi yao na hivyo waliendelea kupigania uhuru wao.

Mwaka wa 1964, Zambia ilipata uhuru wake kutoka kwa Uingereza. Hii ilikuwa mafanikio makubwa kwa watu wa Bemba na watu wote wa Zambia. Uhuru huu uliwezesha watu wa Bemba kupata uhuru wa kujiamulia mambo yao na kudhibiti rasilimali zao kwa manufaa yao.

Leo hii, watu wa Bemba wameendelea kufanya maendeleo makubwa katika nyanja mbalimbali kama elimu, biashara, na siasa. Wamejidhihirisha kuwa nguvu ya kuhamasisha na kujitolea katika kupigania haki na uhuru.

Je, unaona upinzani wa Bemba dhidi ya utawala wa Uingereza ulikuwa na athari gani katika historia ya Zambia? Je, unaamini kuwa upinzani huo ulikuwa muhimu katika kupatikana kwa uhuru wa Zambia?

